

Od autora	11
1. Dlaczego Pakistan?	11
2. Kilka uwag o kształcie przewodnika	13
3. Formuła podróży.	15
Wycieczka zorganizowana z polskim biurem podróży (15) • Wyjazd indywidualny (16)	
4. Informacje praktyczne	17
Wiza (18) • Ambasada RP w Islamabadzie (19) • Cło i przepisy prawne (19) • Szczepienia, służba zdrowia (20) • Ubiór – hindżab (21) • Ramadan (23) • Waluta (23) • Fotografowanie (24) • Internet, telekomunikacja (24) • Czas w Pakistanie (24) • Dojazd (25) • Komunikacja wewnętrzna (25) • Hotele (30) • Bezpieczeństwo (30) • Eskort policyjna (31) • NOC (Non Objection Certificate) (31) • Choroba wysokościowa (32) • Zwiedzanie (36)	
5. Klimat – kiedy jechać do Pakistanu	37
6. Kiedy nie jechać do Pakistanu	38
I. Pakistan – informacje ogólne	41
1. Historia w zarysie	44
Powódzie monsunowe (45) • Rzeka Indus (47) • Rzeka Saraswati (48) • Cywilizacja doliny Indusu (48) • Ariowie (54) • Kampania indyjska Aleksandra Wielkiego (55) • Imperium Maurjów (58) • Cywilizacja Gandhary (59) • Nadejście islamu (61) • Epoka Wielkich Mogołów (62) • Panowanie brytyjskie (British Raj) (67) • Wielka Gra (the Great Game) (68) • Allama Iqbal, „Poeta Wschodu”, „Duchowy Ojciec Pakistanu” (70) • Powstanie Pakistanu (72) • Linia Duranda (77) • Pierwsze rządy wojskowych 1958-1971 (78) • Secesja Bengalu Wschodniego, III wojna z Indiami i rządy cywilne lat 1971-1977 (80) • Kolejne rządy wojskowych 1977-1988 (83) • Czasy współczesne (84) • Tarik-i Taliban Pakistan (TTP) (88) • Konflikt kaszmirski (89)	
2. Ustrój polityczny i flaga narodowa	94
Flaga Narodowa (95) • Partie polityczne (96) • Armia (97) • Polityka zagraniczna (100)	
3. Ludność i polityka społeczna	102
Społeczeństwo wieloetniczne (102) • Podział religijny (102) • Edukacja (104) • Małżeństwo i rodzina (105) • Prawo (106) • Pasztunwali („droga Pasztuna”) – pasztuński plemienny kodeks honorowy (106)	

4. Język i pismo	108
5. Religia i obyczaje	109
Filary wiary (111) • Koran (118) • Święta religijne (125) • Dni świąteczne w Pakistanie w 2024 r. (126) • Barelvi i Deobandi (129) • Ahmadyci (131) • Hidżab (131) • Sufizm (134) • Ismailici (Ni- zaryci) – Aga Khan IV (138) • Stosunek do innych religii (139) • Hidżra – transwestyta (141) • Tawaif – kurtyzana (142) • Alkohol (sharab) (142) • Żebractwo (143) • Obyczaje (144)	
6. Pieniądze i ceny	145
7. Gospodarka	146
Turystyka (153) • Pakistański atom (155)	
8. Kilka słów o architekturze	158
Bazar (arab. suk) (165) • Architektura hinduska (165) • Architek- tura indyjsko-islamska (167) • Architektura indosaraceńska, in. indogotycka, indo-mogolska (169)	
9. Kultura, sztuka i nauka	171
Kino (171) • Muzyka kawwali (172) • Taniec (175) • Sztuka deko- rowania pojazdów (176) • Nobliści (178)	
10. Sport	179
11. Relacje z Polską	179
12. Relacje z Chinami	182
III. Co zwiedzać.	185
1. Islamabad & Rawalpindi	185
National Monument – Pomnik Pakistanu (187) • Meczet Fajsala (188) • Mauzoleum Bari Imam (190) • Daman-e-Kooh (190) • Wioska Sa- idpur (190) • Rawalpindi (in. Pindi) (191) • Międzynarodowy port lotniczy Islamabad (192) • Komunikacja (193) • Hotele (193) • Ga- stronomia (194) • Golra Sharif (194) • Muzeum Kolejnictwa w Golra Sharif (195) • Fort Rawat (195) • Stupa Manikiala (zwana Grobem Bucefała) (196) • Muree (196) • Pomnik Nicholsona (197)	
2. Gandhara	197
3. Kompleks archeologiczny Taksila, in. Taksaszila	198
Taksila jako centrum edukacyjne (200) • Wzgórze Bhir (Bhir Mo- und) (201) • Miasto Sirkap („Odcięta głowa”) (201) • Stupa Dhar- marajika (Dharmaradzika), in. Wielka Stupa (202) • Klasztor Jaulian (Dżaulian) (203) • Miasto Sirsukh (203) • Klasztor Mohra Mura- du (203) • Muzeum Taksila (204) • Hasan Abdal – świątynia Panjah Sahib (204)	
4. Klasztor Takht-i-Bhai	205
5. Dolina Swat	206
Muzeum Swat (208) • Butkara I (209) • Butkara II (209) • Saidu Sharif Stupa (209) • Shingardara Stupa (209) • Bazar w Mingo- ra (210) • Hotele Mingora (211)	

6. Peszawar	211
Meczet Mahabat Khan (213) • Fort Bala Hissar (Wysoki Fort) (213)	
• Sethi Mohallah (213) • Islamia College University (214) • Muzeum Peszawar (214) • Hotele (214) • Gastronomia (214)	
7. Góry Pakistanu	215
Dolina Skardu (Mały Tybet) (216) • Fairy Meadows (lokalnie Joot) – Bajkowe Łąki (217) • Chitral (218) • Doliny Kalasza (220)	
8. Karakorum Highway – KKH	222
Kohistan (pers. Kraina Gór) (222) • Petroglify Shatial (Szatial) (226)	
9. Gilgit	228
Hotele (229)	
10. Dolina Hunzy	229
Księstwo Hunzy (Baltistan) (231) • Karimabad (232) • Fort Baltit (234) • Fort Altit (234) • Hotele (235) • Ganesh (Ganish) – wioska (235) • Święta Skała Hunzy – Haldeikisz (236) • Jezioro Attabad, in. jez. Gojal (236) • Gulmit – wioska (237) • Shimsal – wioska (238) • Most Hussajni (238) • Ghalapan (239) • Av-garch (239) • Dolina Chapursan (240) • Przełęcz i Park Narodowy Khunjerab (240) • Dolina Nagar (241)	
11. Grand Trunk Road – GT Road (Wielki Trakt)	242
12. Fort Rohtas, in. Rohtas Qila	243
13. Khewra, in. kopalnia soli Mayo – Góry Słone (Salt Range)	244
Świątynie Katas – Katas Qila (247)	
14. Lahore – Lahaur (urdu)	247
Stare Miasto Lahore (Andaroon-e Shahr, Walled City) (249) • Menar-e Pakistan, in. Wieża Pakistanu (250) • Fort Lahore, in. Shahi Qila (Walled City Lahore) (250) • Meczet Badshahi (Badszachi) (252) • Meczet Wazir Khan (253) • Wazir Khan Hammam, in. Shahi Hammam (253) • Data Darbar (254) • Muzeum Lahore (255) • Mauzoleum Jahangira (Dżahangira) (256) • Karawanseraj Akbari (257) • Mauzoleum Nur Jahan (Nur Dżahan) (258) • Ogrody Shalimar (Shalamar) (258) • Przejście graniczne Wagah (urdu), Wagha (pendżabi)/Attari (260) • Hotele (261) • Gastronomia (262) • Hiran Minar (Wieża Gazeli) (262)	
15. Thatta	263
Nekropolia Makli (264) • Meczet Szach Dżahana w Thatta (266)	
16. Multan	266
Mauzoleum Szach Rukn-e-Alam (267) • Mauzoleum Bahauddin Zakaria (z rodu Kurajsi) (268) • Hotele (269)	
17. Uch Shariff (Szlachetne Ucz)	269
Uch Monument Complex (270)	
18. Hyderabad	272
Pakka Qilla – fort Hyderabad (Mocny Fort) (273) • Kacha Qila – Słaby Fort (Słaby Fort) (273) • Grobowce Talpurów (273) • Gro-	

bowiec Mian Gulam Nabi Kalhoro (273) • Qadam Gah Maula Ali (274) • Hotele (274) • Ranikot Fort (274)

19. Larkana (dawniej Chandka)	275
20. Sehwan Shariff	276
Mauzoleum Lal Shahbaz Kalandar (276) • Jezioro Manchara (Manchhar) (278) • Fort Kot Diji, in. Fort Ahmadabad (279)	
21. Cywilizacja doliny Indusu	280
22. Harappa	281
23. Mohendžo Daro	284
24. Bahawalpur	288
Pustynia Cholistan (in. pustynia Rohi) (289) • Fort Derawar (290)	
25. Karaczi	290
Mazar-e Quaid – Mauzoleum Quaid-e Azam/Baba-e Kaum (293)	
• Pałac Mohatta/Muzeum Etnograficzne prowincji Sindh (294)	
• Meczet Tooba – Masjid-e-Tooba (296) • Frere Hall (296) • Jinnah House – Quaid-e Azam House (296) • Clifton Beach (in. Sea View) – plaża Clifton (297) • Empress Market – Bazar Cesarzowej (297)	
• Saddar Bazaar (298) • Muzeum Lotnictwa – Pakistan Air Force (PAF) Museum (298) • Narodowe Muzeum Pakistanu (299)	
• Cmentarz chrześcijański – Gora Qabristan Cemetary (Cmentarz Białych) (300) • Lotnisko międzynarodowe im. Jinnaha (300)	
• Hotele (301) • Gastronomia (302) • Chaukundi Tombs – Grobowce Czaukundi (302)	

IV. Kuchnia i gastronomia 305

V. Co warto kupić 315

VI. Słowniczek urdu-polski wyrazów używanych w tekście 321

Bibliografia 325